

Design as a redirective
practice, crafting a
sustainable future

Spyros Bofylatos

Department of Product and Systems Design Engineering

University of the Aegean

ΑΕΙΦΟΡΙΚΟΤΗΤΑ

- Η αειφορία έχει χαρακτηριστεί “βαθιά πολιτική και οικονομική αλλαγή” (Wood, 2008), “μια σημαντική διαρθρωτική αλλαγή” (Thackara, 2005, p.18), “κοινωνική επανάσταση” (Edwards, 2005), “ριζοσπαστική κοινωνική και τεχνική αλλαγή” (Ryan, 2008) και “η πιθανότητα όλοι οι άνθρωποι και η Ζωή να ανθίσουν στον πλανήτη για πάντα” (Ehrenfeld, 2008, p.31). Αυτό που αναδεικνύεται είναι η σύγκλιση ιδεών που αναφέρονται στην μετάβαση από την Μοντερνικότητα.
- Ο Τόνυ Φράι αναφέρεται στην αλλαγή αυτή σαν «αειφορικότητα», μια κατάσταση στην οποία η ολική αδράνεια της ανθρώπινης κοινωνικο-τεχνικής ύπαρξης, συμπεριλαμβανομένων των πολιτισμών και των οικονομιών, ενεργεί για να εξασφαλίσει και όχι να βλάψει τη μακροπρόθεσμη δυνατότητα επιβίωσης τους” (σ.36). Η αειφορικότητα μπορεί να εξισωθεί σε κλίμακα με την εποχική μετατόπιση του κινήματος του Διαφωτισμού του 18ου αιώνα, το οποίο θεμελίωσε πολλές από τις έννοιες και τα θεσμικά όργανα που παραμένουν στον 21ο αιώνα (Fry, 2004, σ.36).

ΑΝΑΚΑΤΕΥΘΥΝΤΙΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ

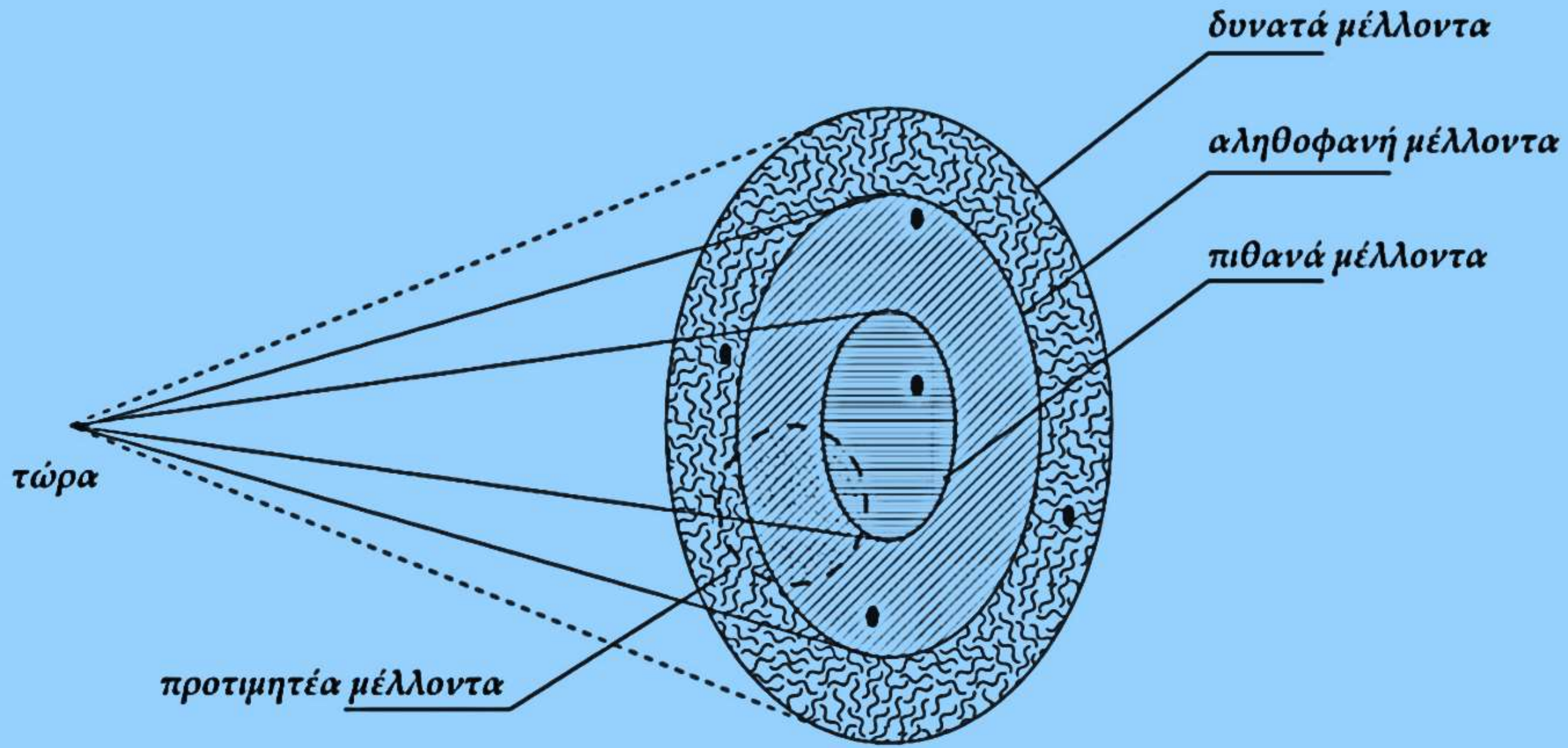
- Ζούμε τώρα σε έναν κόσμο που έχει γίνει μη-βιώσιμος μέσω σχεδιασμού.
- Η ανακατευθυντική (redirective) σχεδίαση στοχεύει να απαντήσει σε δύο κρίσιμα, αλλά επί του παρόντος, μη ερωτηθέντα ερωτήματα
 - «τι πρέπει και τι δεν πρέπει να επιβληθεί;» και
 - «τι πρέπει να δημιουργηθεί, να ανακατευθυνθεί ή να εξαλειφθεί;»

ΑΝΑΚΑΤΕΥΘΥΝΤΙΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ

- Οι σχεδιαστές ασκούν την επιλογή, αποκλείοντας όλες τις δυνατότητες εκτός από αυτή που αποφασίσαν
- Όλα τα παράγωγα του σχεδιασμού, έως ένα βαθμό, έχουν πάντοτε κατευθυντικές συνέπειες (υλικές και άυλες επιπτώσεις).

ΑΝΑΚΑΤΕΥΘΥΝΤΙΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ

- Η ανακατευθυνόμενη πρακτική είναι πεπερασμένη και εμποτισμένη με μια διαδικασία αυτοάρνησης. Αυτό σημαίνει ότι η υλοποίηση της φιλοδοξίας της διαγράφει το λόγο ύπαρξής της. Είναι ένα μέσο όχι ένα τέλος – ένα μέσο για να μας μεταφέρει από όπου είμαστε, εκεί που πρέπει να είμαστε.
- Η φιλοδοξία της ανακατευθυντικής πρακτικής είναι να επιφέρει τον οντολογικό σχεδιασμό ενός άλλου ήθους που μπορεί να προθήσει την αειφορικότητα. Αποτελεί μια μετα-πρακτική που στοχεύει στη συγκέντρωση συγκλινόντων τρόπων σχεδίασης, προκειμένου να αναπροσανατολιστεί η δομική και πολιτισμική κατάσταση που μας επηρεάζει.

- Τα **δυνατά μέλλοντα**. Σ' αυτήν την κατηγορία εντάσσονται όλα τα δυνατά ενδεχόμενα που μπορεί κάποιος να φανταστεί ότι μπορεί να συμβούν.
- Τα **αληθοφανή μέλλοντα**. Σ' αυτήν την κατηγορία εμπεριέχονται τα σενάρια που μπορούν να συμβούν σύμφωνα με την γνώση που ήδη κατέχει η ανθρωπότητα.
- Τα **πιθανά μέλλοντα**. Σ' αυτή την κατηγορία βρίσκονται όλα τα πιθανά σενάρια που είναι «πιθανό να συμβούν» ως φυσικά επακόλουθα των τωρινών τάσεων.
- Τα **προτιμητέα μέλλοντα** και το σύνολο των σεναρίων που οι άνθρωποι «θέλουν» να πραγματοποιηθεί. Επειδή οι προτιμήσεις ποικίλουν, η «τοποθέτηση» ενός προτιμητέου σεναρίου μπορεί να βρίσκεται και στους τρεις προαναφερθείσας τύπους, ανάλογα με τις επιθυμίες και όνειρα του καθένα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι σχεδιαστές και οι σχεδιάστριες είναι οι θυρωροί του υλικού πολιτισμού και έχουν καθήκον να χρησιμοποιήσουν την πρακτική τους για να ανακατευθύνουν το πιθανό μέλλον προς ένα επιθυμητό μέλλον.

Ή αλλάζουμε ή βουλιάζουμε.